

# Przewodnik po Gdyńskim Szlaku Edukacyjnym

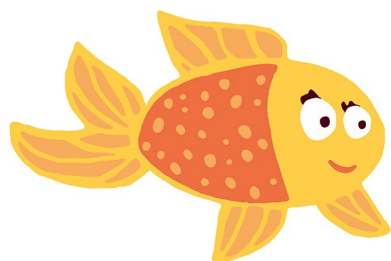


# O Gdyńskim Szlaku Edukacyjnym

Projekt **Gdyński Szlak Edukacyjny** powstał z myślą o najmłodszych mieszkańcach Gdyni, a także małych turystach. Jego celem jest promowanie miasta wśród dzieci, tym samym wzbudzenie w nich zainteresowania jego historią i kulturą. Stanowi także niestandardową, acz wielce atrakcyjną formę urozmaicenia zajęć szkolnych.

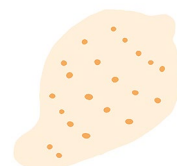
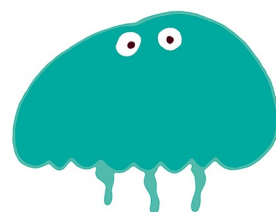
Udział w Gdyńskim Szlaku Edukacyjnym zakłada zwiedzanie przez grupy szkolne lub rodziny najciekawszych miejsc Gdyni przy wsparciu, opracowanych pod kątem dzieci i ich dorosłych przewodników, pomocniczych materiałów edukacyjnych:

- bezpłatnej książeczki dla najmłodszych „Poznaj Gdynię z rybką Gdynką”,
- informatora dla „przewodników” (nauczycieli, opiekunów),
- prezentacji multimedialnej.



Wycieczkę można organizować w kilku etapach na przykład zwiedzając wyszczególnione obiekty lub oglądając je tylko z zewnątrz. Projekt adresowany jest do dzieci w wieku 6–10 lat. Wszyscy, którzy chcieliby poszerzyć i utrwalić wiedzę o Gdyni w ramach tego projektu, mogą skorzystać z materiałów znajdujących się w zakładce „Gdyński Szlak Edukacyjny” na stronie [www.gdynia.pl](http://www.gdynia.pl), w tym z prezentacji multimedialnej „Poznaj Gdynię z rybką Gdynką”, folderu pomocniczego dla przewodników, poszerzającego wiedzę o zwiedzanych miejscach oraz scenariuszy zajęć edukacyjnych dla nauczycieli klas 1–3.

*Serdecznie zapraszamy dzieci i opiekunów do zapoznania się z projektem Gdyńskiego Szlaku Edukacyjnego oraz skorzystania z jego oferty.*



# Gdyniński Szlak Edukacyjny – poszerzone wiadomości



**GDYNIA INFOBOX** to obserwatorium wszelkich zmian zachodzących w mieście. Zbudowane jest aż z 65 kontenerów i znajduje się na skrzyżowaniu ulic Świętojańskiej i 10 Lutego. W miejscu tym zgromadzono unikalne materiały multimedialne, pozwalające na wirtualny spacer po mieście. W głównej sali znajduje się największa w Polsce makieta z około 2 tysiącami budynków. Na niej znaleźć można to, co już istnieje oraz inwestycje, które są dopiero realizowane. Makieta miasta ma rozmiary prawie 8x4 m. Imponuje nie tylko wielkością, ale i dbałością o odwzorowanie szczegółów. Dopelnieniem makiety są wielkie ekrany dotykowe, które zabiorą oglądających w interaktywną podróż do przyszłości. Niezaprzeczalną atrakcją Gdynia InfoBox jest Panoramium – wysoka na 22 metry wieża widokowa, na którą dostaniemy się schodami lub panoramiczną windą. Stamtąd można podziwiać postępy w realizacji niektórych inwestycji oraz zobaczyć jedyną w Polsce oś ulicy, która wdziera się w morze. Dla dzieci przygotowano JuniorBox, czyli kącik zabaw, wyposażony w specjalnie zestawy klocków, gry planszowe czy interaktywne aplikacje.

Spacerując po Skwerze Kościuszki nie sposób przeoczyć zacumowany przy Nabrzeżu Pomorskim okręt, którego burty pokrywa wojenny kamuflaż. To słynny **ORP BŁYSKAWICA**, najstarszy zachowany niszczyciel na świecie. Wprowadzony do służby w Marynarce Wojennej w 1937 roku okręt, wraz z bliźniaczym ORP Grom, należał do najnowocześniejszych i najszybszych jednostek tej klasy. Podczas wojny razem z innymi naszymi niszczycielami (Grom i Burza) współpracował z aliantami u boku Royal Navy operując na Atlantyku, Morzu Północnym i Morzu Śródziemnym. Brał udział między innymi w kampanii norweskiej i w bitwie o Atlantyk.

Do Polski powrócił w 1947 roku. Przez lata ORP Błyskawica był dumą polskiej Marynarki Wojennej. W 1976 roku okręt zaczął pełnić funkcję muzeum. W pomieszczeniach rufowych prezentowana jest wystawa poświęcona historii Marynarki Wojennej. Zwiedzający mają też możliwość oglądania uzbrojenia na pokładzie oraz maszynowni i kotlewni.

ORP Błyskawica nadal pozostaje w służbie czynnej. Ponieważ cumuje w centrum Gdyni, na co dzień można oglądać marynarzy w tradycyjnych mundurach, pełniących wartę przy trapię. Tam też odbywają się wojskowe uroczystości, a w dniach ważnych dla miasta i Marynarki Wojennej z dział okrętu oddawane są saluty armatnie.



Najpiękniejszy polski żaglowiec. Zastąpił jako pierwszy statek w dziejach polskiej bandery handlowej, który opłynął dookoła świata. Został zbudowany w roku 1909 w stoczni Blohm & Voss w Hamburgu jako statek szkolny niemieckiej marynarki handlowej. Od 1929 roku związany jest z Gdynią – zakupiony został dla Państwowej Szkoły Morskiej (obecnie Akademii Morskiej) ze składek społeczeństwa Pomorza. Ofiarości tej zawdzięcza swoją obecną nazwę. Fregata stała się od tamtego momentu drugą (po „Lwowie”) „kolebką polskich nawigatorów”.

W trakcie służby pod polską banderą **DAR POMORZA** odbył 105 rejsów i 319 razy zawinął do 140 portów. Stał się także szkołą życia dla prawie 14 tysięcy przyszłych oficerów polskiej marynarki handlowej. W latach 1972, 1974, 1976, 1978 i 1980 brał udział w zlotach żaglowców i regatach. Zwyciężał w latach 1972 i 1980. W 1981 roku odbył ostatni rejs. Odznaczony został Krzyżem Kawalerskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

4 sierpnia 1982 r. formalnie wycofano Dar Pomorza ze służby i przekazano Centralnemu Muzeum Morskiemu w Gdańsku (obecna nazwa to Narodowe Muzeum Morskie).





**AKWARIUM GDYŃSKIE** prowadzi swoją działalność od 1971 roku. Przez ponad 30 lat nosiło nazwę Muzeum Oceanograficzne i Akwarium Morskie Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni. W lipcu 2003 roku skrócono jego nazwę. To właśnie w tym miejscu – w akwariach, gablotach i dioramach – prezentowana jest fauna oraz flora mórz i oceanów świata. Niezwykle ciekawa jest także plastyczna ekspozycja niecki Bałtyku i sala „mokra” – miejsce, gdzie można włożyć ręce do specjalnego zbiornika i pogłaskać rybę. W sali kinowej odbywają się pokazy filmowe o tematyce morskiej. Ponadto dla młodych odkrywców akwarium ma rozbudowaną i prężnie działającą sekcję edukacji. Na zajęciach można zdobyć wiedzę poprzez doświadczenia i niekonwencjonalne lekcje prowadzone przez specjalistów z dziedziny oceanografii, biologii i ochrony środowiska. Centrum Edukacji posiada także salę przedszkolną pełną morskich pluszaków, w której odbywają się zajęcia dedykowane najmłodszym.

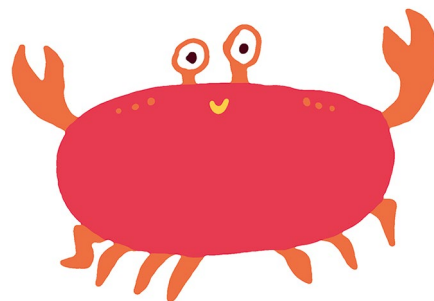
**MARINA GDYNIA** to przystań jachtowa, położona w samym centrum miasta. Posiada 260 miejsc cumowniczych z dostępem do wody i prądu. Zlokalizowana na nabrzeżu stacja paliw umożliwia bezpieczne i ekologiczne tankowanie. Corocznie, od wczesnej wiosny do późnej jesieni, cieszy się dużą popularnością wśród polskich i zagranicznych żeglarzy.

Jest zapleczem do rozgrywania licznych imprez żeglarskich na poziomie europejskim i światowym, w tym m.in.: Targi Wiatr i Woda, Gdynia Sailing Days, złoty największych żaglowców świata. W marinie obok wspaniałych i luksusowych jachtów cumują też całkiem małe i skromne łódki. Wokół tego niezwykłego miejsca mają swoje siedziby kluby żeglarskie, w których już nawet kilkuletnie dzieci mogą poznawać tajniki tego pięknego sportu. Do tych zaś, którzy miłość do żagli odkryli nieco później, kluby kierują szeroką ofertę kursów i rejsów czarterowych.



**GDYŃSKIE RYBKİ** – słynny pomnik w formie odlewu z metalu, autorstwa Adama Smolany, przedstawiający trzy ryby. Prawie 90 lat temu, w miejscu usytuowania dzisiejszego pomnika, powstała pierwsza gdyńska promenada, czyli trakt przeznaczony do spacerowania. Dziś mieści się tu Bulwar Nadmorski im. Feliksa Nowowiejskiego, oddany do użytku w obecnym kształcie w 1969 roku.

*Ciekawostka: Na końcu Bulwaru przy zejściu na plażę w Redłowie znajduje się rzeźba nosząca nazwę „Powrót do domu” (tzw. „małe rybki”) – kopia rzeźby stojącej dziś w budynku Urzędu Miasta. Przedstawia ona dwa łosose powracające do rzek. Jest to dar od mieszkańców siostrzanego miasta Gdyni – Seattle.*





**MUZEUM MARYNARKI WOJENNEJ**, położone przy Bulwarze Nadmorskim, zaprasza do zanurzenia się w historii morskiego rodzaju sił zbrojnych. Trzy kondygnacje sal wystawowych prowadzą przez blisko stuletnią drogę polskiej Marynarki Wojennej – od jej początków w 1918 roku po współczesność.

Można tu oglądać modele okrętów wojennych, zarówno tych najstarszych, wyposażonych w żagle, jak i nowoczesnych, a także uzbrojenie morskie – armaty, miny, torpedy czy działka przeciwlotnicze. Pracujący w muzeum przewodnicy przybliżają zwiedzającym tradycje oraz zwyczaje morskie, uczą także wiązania węzłów marynarskich. Na najmłodszych czeka niespodzianka – poszukiwanie na terenie muzeum skarbu. Elementem Ekspozycji Plenerowej Broni i Uzbrojenia Morskiego jest między innymi kuter pościgowy ORP Batory – to jedna z pierwszych zbudowanych w Polsce jednostek pływających. Obok niego zobaczyć można samoloty, armaty, broń raketową, kolekcję kotwic oraz śrub napędowych.

**MUZEUM MIASTA GDYNI** to instytucja powstała 1 stycznia 1983 roku z inicjatywy ówczesnego prezydenta miasta.

Idea powołania miejskiego muzeum w Gdyni narodziła się wśród miejscowej elity już w latach 60. XX w. Jej aktywność i determinacja zaowocowały zorganizowaniem przez Miejską Bibliotekę Publiczną Działu Dokumentacji Historii Miasta. Na jego siedzibę przeznaczono zabytkowy domek z początku XX w. przy ulicy Starowiejskiej 30, w którym przez kilka lat mieszkał kaszubski działacz i patriota polski – Antoni Abraham. W ciągu 14 lat zgromadzono kilkadziesiąt tysięcy obiektów: fotografii, pocztówek, dokumentów życia społecznego, plakatów, planów, map oraz dzieł sztuki, które stały się podstawą zbiorów Muzeum Miasta Gdyni.

Lata oczekiwania na nowy budynek muzeum upłynęły na organizacji wystaw, imprez, powiększaniu gromadzonych kolekcji i przede wszystkim na budowaniu trwałych, silnych relacji z lokalną społecznością.

Uroczyste otwarcie aktualnej siedziby muzeum – nowoczesnego budynku z jasnego piaskowca, formą przypominającego statek – nastąpiło w 2007 roku, w obecności ówczesnego Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego. Dziesiątki tysięcy obiektów zgromadzonych w muzeum stanowią kompendium wiedzy o przeszłym i aktualnym życiu miasta – o historii i współczesności Gdyni i jej mieszkańców. Są one źródłem fascynacji dla turystów i dumy dla kolejnych pokoleń gdynian.



**TEATR MUZYCZNY IM. DANUTY BADUSZKOWEJ** w Gdyni działa od 18 maja 1958 roku. Danuta Baduszkowa była jego animatorką, dyrektorką, reżyserką i dobrym duchem.

W trakcie kilkudziesięciu lat działalności teatru odbyło się w nim ponad 300 premier: musicali, operetek, spektakli muzycznych, baletowych, kabaretowych, bajek, koncertów i spektakli kameralnych. Kulturalną wizytówką Pomorza, rozpoznawalną w całym kraju, Teatr Muzyczny stał się dzięki takim tytułom jak: Jesus Christ Super Star, Skrzypek na dachu, Les Misérables, Evita, Hair, Lalka, Shrek czy Chłopi.

Rozbudowa obiektu w latach 2010–2013 sprawiła, że Teatr Muzyczny w Gdyni jest obecnie drugim co do wielkości teatrem w kraju, jednocześnie największym wśród muzycznych. Tym samym zwiększyła się jego atrakcyjność pod kątem realizacji najróżniejszych inicjatyw. Posiada trzy sceny dla ponad 1500 osób (Duża Scena – 1070 miejsc, Scena Nowa – 360 miejsc, Scena Kameralna – 147 miejsc). Powiększono główne foyer, dodano piętro oraz nowe pomieszczenia, a Scena Nowa zyskała osobne wejście, foyer, kasy biletowe, szatnie i garderoby. Teatr posiada także najnowocześniejsze wyposażenie akustyczne, oświetleniowe i audiowizualne.





Bezpłatna **KOLEJKA TOROWO-LINOWA NA KAMIENNĄ GÓRĘ** umożliwia szybki – bo trwający jedynie 2 minuty – przejazd na górny taras Kamiennej Góry, skąd rozpościera się piękna panorama na morze i miasto. Wagonik kolejki pokonuje dystans 96 m i wjeżdża na wysokość 40 m od podstawy wzniesienia, bez stacji pośrednich. Jednorazowo mieści się w nim 12 pasażerów stojących lub 8 siedzących, dostosowany jest także dla osób niepełnosprawnych. Kolejkę obsługujemy przywołując ją i uruchamiając specjalnym przyciskiem. Dolna stacja znajduje się na placu Grunwaldzkim, nieopodal Gdyńskiego Centrum Filmowego i Teatru Muzycznego im. Danuty Baduszkowej.



**KAMIENNA GÓRA** – najmniejsza dzielnica Gdyni, w całości położona na morenowym wzgórzu, na szczycie którego umieszczony został krzyż. Jednym z pilnowanych rygorystycznie założeń w okresie jej powstawania było stworzenie w tym miejscu miasta-ogrodu. Kamienna Góra od zawsze stanowiła dzielnicę luksusową, lokowała tu swoje rezydencje elita gospodarcza i intelektualna kraju. Podczas spaceru po tym wyjątkowym miejscu wzrok przykuwają zabytkowe wille i pensjonaty, budowane w latach 20. i 30. XX wieku. Zespół urbanistyczny Kamiennej Góry podlega ochronie jako obszar zabytkowy.

Jednym z charakterystycznych miejsc Śródmieścia Gdyni jest Skwer im. Tajnego Hufca Harcerzy. Tam właśnie, u podnóża Kamiennej Góry, usytuowany jest **POMNIK GDYŃSKICH HARCERZY**.

Wzniesiono go w 1966 roku dla uczczenia bohaterskiej postawy harcerzy w latach niemieckiej okupacji. Na jego płycie znajduje się dedykacja: „Gdyńskim harcerzom poległym w walce z hitlerowskim najeźdźcą w latach 1939–1945”. Pod krzyżem harcerskim umieszczono metalową tablicę z napisem: „Za ojczyznę wolność i naród polski oddali to co najcenniejsze – krew swoją i młode życie; tak ją kochali i za nią zginęli harcerze – ochotnicy – konspiratorzy z Tajnego Hufca Harcerzy Szarych Szeregów. Twierdzą nam będzie każdy próg”, a pod nim nazwiska.

Autorem pomnika jest architekt Władysław Klikowicz.





Starowiejska

10 Lutego

InfoBox

Armii Krajowej

Kolejka  
Torowo-Linowa

Władysława IV

Świętojańska

Juliusza Słowackiego

Pomnik  
Harcerzy

Kamienna  
Góra

Teatr Muzyczny

Muzeum  
Miasta  
Gdyni

Muzeum Marynarki  
Wojennej

ORP Błyskawica

Skwer Kościuszki

Marina

Akwarium Gdynie

Dar Pomorza

Rybki Gdynie  
i Bulwar Nadmorski

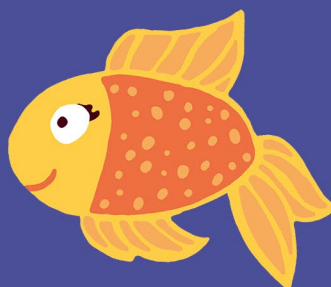
Mapa  
Gdynieńskiego  
Szlaku  
Edukacyjnego

# Projekt Gdyński Szlak Edukacyjny

**Projekt Gdyński Szlak Edukacyjny zawiera:**

- przewodnik dla dzieci w wieku od 6 do 10 lat „Poznaj Gdynię z Rybką Gdynką”
- informator dla „przewodników” (nauczyciele, opiekunowie)
- prezentację multimedialną

Wszystkie materiały  
dostępne na stronie  
**[www.gdynia.pl](http://www.gdynia.pl)**



**Program opracowały** Ilona Dziubek, Ewa Krym, Karolina Mikołajewska  
- nauczycielki SP 40 w Gdyni

**Projekt graficzny** Joanna Kurowska, ilustracja.pl

Zdjęcia z materiałów archiwalnych UM Gdyni

Autorki projektu dziękują Muzeum Miasta Gdyni, Muzeum Marynarki Wojennej oraz Narodowemu Muzeum Morskiemu za pomoc i udostępnienie materiałów archiwalnych



Projekt realizowany ze środków Gminy Miasta Gdyni  
**[www.gdynia.pl](http://www.gdynia.pl)**